

Jak wygląda prawidłowe żywienie tuczników?

Autor: prof. dr hab. inż. Damian Knecht

Data: 7 września 2019

Zapotrzebowanie na składniki pokarmowe jest uzależnione między innymi od wieku i masy ciała tuczników. Wymagania pokarmowe w fazie ich wzrostu zmieniają się dość szybko.

Okres tuczu trwa średnio ok. 100 dni, dlatego niezwykle ważna jest monitoring efektów żywienia i eliminacja błędów z nim związanych. Główne elementy optymalnego karmienia tuczników obejmują:

1. ocenę potencjału odżywczych składników paszowych;
2. określenie wymagań odżywczych;
3. sformułowanie zbilansowanej dawki pokarmowej;
4. dostosowanie dawki i koncentracji składników do zapotrzebowania.

Jak wygląda prawidłowe żywienie tuczników?

Podstawowymi składnikami pokarmowymi są: energia, białko, aminokwasy, minerały i witaminy. Odpowiednie dostosowanie poziomu białka i aminokwasów do potrzeb zabezpiecza ich wzrost i rozwój, i ogranicza zbędne wydalanie produktów azotowych z moczem i kałem. Białko i energia spośród wszystkich składników pokarmowych w największym stopniu wpływają na koszty produkcji paszy. Jeśli poziom aminokwasów w dawce jest niewystarczający, świnie rosną powoli, a otluszczenie jest większe. **Lizyna jest niezwykle ważnym aminokwasem w paszach dla świń.** Lizyna jest jednym z ograniczających wzrost aminokwasów, a poza nią wymienić należy: treoninę, metioninę i tryptofan. Odkładanie białka w organizmie jest efektywne jedynie wtedy, gdy żaden z aminokwasów egzogennych nie występuje w niedoborze.

Odpowiednie dostosowanie poziomu białka i aminokwasów do potrzeb zabezpiecza ich wzrost i rozwój, i ogranicza zbędne wydalanie produktów azotowych z moczem i kałem

fot. Pixabay

Żywienie dostosowane do grupy tuczników

Żywienie tuczników powinno być odpowiednio dopasowane do parametrów grupy tuczników. Niejednokrotnie niemal przy identycznie zachowanym żywieniu, warunkach utrzymania i schematach kójarzeń oraz krzyżowań uzyskuje się odmienne wyniki produkcyjne. Przykładowo struktura płci u tuczników może warunkować wyraźne różnice. Dla większości ras i mieszańców, loszki mogą spożywać o 10 do 12% mniej paszy i niemal w 4% lepiej ją wykorzystywać. Na pokrycie potrzeb pokarmowych w tym przypadku pasza powinna zawierać wyższą koncentrację składników zwłaszcza takich jak białko, w tym aminokwasy limitujące.

Tucz z podziałem na płęć

Wykazano, że wzrost poziomu lizyny w dawce pokarmowej z 0,58 do 0,66% nie miał wpływu na wyniki tuczu wieprzków. Natomiast u loszek wpłynął na poprawę tempa wzrostu i wykorzystania paszy w ok. 5%. Nie ma wyraźnych przesłanek do „płciowego” grupowania tuczników w trakcie tuczu, choć jest to możliwe choćby w trakcie odsadzania. Ważna jest natomiast świadomość występujących różnic pomiędzy tucznikami. Zwiększanie intensywności żywienia ponad zapotrzebowanie powoduje wzrost zawartości tłuszczu i jednocześnie wzrost zużycia paszy na 1 kg przyrostu masy ciała. Racjonalny stosunek odkładania tłuszczu i białka jest osiągnany przy przyrostach 700-750 g. Wzrost zużycia paszy na przyrosty dzienne ma miejsce wyraźnie już od masy 90 kg.

Produkty uboczne z przemysłu w żywieniu tuczników. O czym pamiętać?

Żywienie tuczników powinno być odpowiednio dopasowane do parametrów grupy tuczników

fot. Damian Knecht

Wykorzystywanie w tuczu komponentów paszowych pochodzących z własnej produkcji skutecznie obniża koszty. **Wprowadzenie produktów ubocznych pochodzących z przemysłów: mleczarskiego, skrobiowego, piwowarskiego, spożywczego może poprawić ekonomiczne efekty tuczu.** Wadą takich komponentów jest niestabilność pod względem zawartości składników odżywczych. Bardzo ważne jest, aby dokładnie określić skład wprowadzanych do dawki pokarmowej komponentów i nie sugerować się wyłącznie danymi tabelarycznymi. Niejednokrotnie niewielki wydatek na analizę pasz pozwoli opracować optymalną dawkę pokarmową, co wyraźnie poprawi pobranie i wykorzystanie paszy oraz przyrosty dobowe. Warto zatem zadbać o ciągłość dostaw w miarę wyrównanego asortymentu, ponieważ każdorazowa nagła zmiana składników paszy może negatywnie odbić się na produkcyjności. Efektywne wykorzystanie paszy i szybki wzrost tuczników wspomagają szybką rotację oraz obniżają koszty produkcji.

Czy zmieniać paszę w okresie tuczu?

Kolejnym błędem w żywieniu tuczników jest opieranie się wyłącznie na dawnych założeniach żywieniowych. Nowy materiał zwierzęcy przeznaczony do chowu i produkcji towarowej tuczników uległ znaczącym zmianom pod względem wykorzystania paszy i wrażliwości na jej zmiany. Zmiana poziomu białka wiąże się ze zmianą: składu aminokwasowego, relacji energii do białka i relacji pozostałych składników do białka. Błędem żywieniowym jest stosowanie tej samej paszy przez cały okres tuczu, ponieważ w pierwszym okresie tuczu zazwyczaj występuje niedobór składników

pokarmowych, a w drugiej fazie ich nadmiar. Wiele firm paszowych układa dawki żywieniowe zgodnie z zaleceniami producentów.

Włókno i witaminy w żywieniu tuczników

Uważa się, że częstsze zmiany dawki pokarmowej pozwalają precyzyjniej kontrolować stan tuczników, poprawiając ogólną wydajność i obniżając koszty paszy. Nie wolno przy tym zapomnieć o kilku kwestiach. **Zbyt duża ilość włókna surowego wpływa na spadek przyrostów masy ciała.** Witaminy mogą być produkowane przez organizm świń w ilościach wystarczających do zaspokojenia potrzeb, jednak częścią z nich należy wzbogacać dawkę pokarmową, w celu uzyskania optymalnych parametrów wzrostu. Obniżony wzrost może wynikać z upośledzonego działania enzymów rozkładających białko, które można dostarczyć w formie syntetycznej do pasz. W ostatnich fazach tuczu można zmniejszyć poziom białka, witamin i minerałów.

Błędem żywieniowym jest stosowanie tej samej paszy przez cały okres tuczu, ponieważ w pierwszym okresie tuczu zazwyczaj występuje niedobór składników pokarmowych, a w drugiej fazie ich nadmiar.

Żywienie tuczników na mokro

System żywienia na mokro tuczników powinien opierać się na optymalnym doborze komponentów oraz połączeniu ich z substancją płynną. Konsystencję płynną uzyskuje się poprzez wymieszanie stałej suchej paszy z substancją płynną (najczęściej wodą lub produktem ubocznym) w stosunku 1:2-3. Mieszanie powinno odbywać się w specjalnym zbiorniku, a przygotowana w ten sposób pasza bezpośrednio podana zwierzętom. **Niedokładne wymieszanie paszy może wpłynąć na rozwarstwienie się składników.** Pasza powinna być zadawana bezpośrednio do karmników i na bieżąco spożywana przez świnię. Zbyt długie zaleganie w zbiornikach, podajnikach czy karmnikach powoduje szybką fermentację.

Jak unikać najczęściej popełnianych błędów w żywieniu tuczników? [Dowiedz się z kolejnego artykułu eksperta!](#)

Czy artykuł był przydatny?

Kliknij na gwiazdkę, by zagłosować

-
-

-
-
-

Submit Rating

Ocena / 5. Liczba głosów

```
{ "@context": "http://schema.org", "@type": "CreativeWork", "aggregateRating": { "@type": "AggregateRating", "bestRating": "5", "ratingCount": "4", "ratingValue": "4.8" }, "image": "https://www.agrofakt.pl/wp-content/uploads/2019/09/prawidlowe-zywienie-tuczniow.jpg", "name": "Jak wygląda prawidłowe żywienie tuczników?" }
```